

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ РІЗНИХ ПРОЕКТІВ ЗАГАЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

*Л.В. Васюренко,*

*Харківська філія Української академії банківської справи*

Інвестиційна програма, перш за все, спрямована на певну діяльність суб'єктів господарювання щодо виконання окремих інвестиційних проектів. Однак незважаючи на те, що реальні інвестиції є базовим початком такої діяльності, вкрай важливим є визначення питань, які пов'язані з їх фінансовим забезпеченням. Таким чином, належне фінансування інвестиційних проектів, які входять до інвестиційної програми, є однією з умов ефективності виконання програми у цілому. Тому дії, які пов'язані з фінансуванням окремих проектів, повинні бути націлені на розв'язання таких основних задач як:

- забезпечення потоку інвестицій, необхідного для планомірного виконання всієї програми;
- зниження капітальних витрат та ризику кожного з проекту за рахунок оптимальної структури фінансування інвестицій і створення відповідного інвестиційного середовища.

Іншими словами, фінансове забезпечення інвестиційної програми – це діяльність з раціонального використання наявних фінансових ресурсів і залучення оптимального обсягу додаткових коштів. Поряд із цим питання фінансового забезпечення загальної інвестиційної програми також нерозривно пов'язані з формуванням відповідної ресурсної бази. Основу системи управління загальною інвестиційною програмою складає, насамперед, управління інвестиційними ресурсами. А звідси виникає завдання раціонального розподілу ресурсів між різними частинами інвестиційної програми, або створення умов, які б допомагали раціонально використовувати загальні ресурси.

Загалом вирішення поставленого завдання можливе за рахунок аналітичної оцінки потреби у фінансових ресурсах для кожного окремого інвестиційного проекту, побудови графічного відображення потреби у фінансових ресурсах на кожному етапі загальної інвестиційної програми та побудови відповідної схеми-плану використання наявних ресурсів та залучення додаткових ресурсів із різних джерел. Потреба у фінансуванні кожного з інвестиційних проектів може бути визначена за допомогою формули<sup>1</sup>:

$$DF = \left[ \left( \frac{A}{N} \right) \cdot \Delta N - \left( \frac{CL}{N} \right) \cdot \Delta N \right] - (RN) \cdot (VN) \cdot (1 - d),$$

де  $DF$  – потреба у фінансуванні окремого інвестиційного проекту;

$A$  – сума активів, яка змінюється пропорційно зміні обсягів реалізації інвестиційної продукції;

$N$  – обсяги реалізації інвестиційної продукції у поточному періоді;

<sup>1</sup>Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 572 с.

- $\Delta N$  – запланований обсяг зростання інвестиційної продукції, що реалізується у плановому періоді;
- $CL$  – сума поточних зобов'язань, які змінюються пропорційно обсягу реалізації інвестиційної продукції;
- $RN$  – запланована рентабельність продукції, що реалізується;
- $VN$  – запланований обсяг реалізації інвестиційної продукції;
- $d$  – частка прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів.

Наступним кроком загального забезпечення інвестиційної програми фінансовими ресурсами є узгодження між собою різних фінансових планів, а саме:

використання наявних ресурсів;

- ресурсів, які можуть бути отримані у разі виконання попередніх етапів програми або у разі впровадження заходів щодо створення умов здійснення інвестиційної програми;
- потреби у фінансових ресурсах.

Як було зазначено вище, таке узгодження пропонується провести за допомогою графічних моделей, які відображають відповідні зміни фінансових ресурсів протягом певного часу.

У той же час при розробці таких планів необхідно враховувати особливості розвитку інвестиційної діяльності в Україні, яка пов'язана з інноваційним процесом. Тобто необхідний аналіз умов для взаємного впливу інноваційних і інвестиційних циклів у процесі створення інвестиційної продукції й можливості для їхньої взаємодії.

Інший, не менш важливий аспект фінансового забезпечення інвестиційної програми пов'язаний з необхідністю врахування того факту, що різні інвестиційні проекти (як і різні етапи інвестиційної діяльності взагалі) використовують різноманітні джерела фінансового забезпечення. Тобто наступним кроком у послідовності дій щодо забезпечення фінансовими ресурсами різних проектів загальної інвестиційної програми повинна бути розробка заходів стосовно визначення джерел та обсягів залучення додаткових ресурсів. Утім вирішення цього завдання за допомогою традиційних підходів передбачає побудову складної математичної моделі із системою змінних обмежень. Для спрощення вирішення такого завдання, на думку автора, варто застосувати методи та підходи теорії графів, які, з одного боку, дають змогу повного опису причинно-наслідкових залежностей, а з іншого – підвищують наочність досліджуваних процесів, що, в кінцевому результаті, сприяє підвищенню ефективності прийнятих рішень.

Таким чином, застосування саме графічних моделей узгодження фінансового забезпечення між різними частинами загальної інвестиційної програми, на думку автора, допомагає вирішенню поставленого завдання.